

4. Гайдес М.А. Сознание, материя и реальность [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.medlinks.ru/sections.php?op=viewarticle&artid=1562>.
5. Зенкова А. Ю. Исследование лексики, выражающей отношение к глобалистской проблематики в региональной прессе / А. Ю. Зенкова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.iriss.ru/attach_download?object_id=000150070125&attach_id=000254-.
6. Іващук І. О. Актуальні тенденції ідентифікації країн у глобальному просторі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1705>
7. Кравчук Н. Я. Дивергенція глобального розвитку: Сучасна парадигма формування геофінансового простору / Наталія Кравчук. — К.: Знання, 2012. — 782 с.
8. Пилипів В.В. Методологічні аспекти визначення фінансового простору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/5895/05-Pylypiv.pdf?sequence=1>

Максим КУРИЛЯК

Тернопільський національний економічний університет

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Останніми роками відбуваються процеси зростання зацікавленості до людського капіталу та його якості у дослідженнях впливу наукоємних виробництв на нерівномірність регіонального розвитку. В економічній літературі поширена концепція відносно того, що конкурентоспроможність регіонів визначається їх більшою здатністю до залучення якісного людського капіталу [1; 2]. Ця концепція обґрунтовується тим, що важливість виробництва заснованого на знаннях і креативності та людського капіталу сьогодні грає ключову роль у регіональній політиці і плануванні у багатьох розвинутих капіталістичних суспільствах [3]. Проте, варто зауважити, що дослідники при цьому враховують переважно тенденції, які притаманні для економіки великих міст. Зрозуміло, що при такому теоретико-методологічному підході поза сферою досліджень залишаються маленькі міста та територіальні утворення, розвиток яких має свої особливості. В наслідок такого підходу сформувалася певна теоретична асиметрія, що гальмує формування цілісної концепції для розробки регіональної політики.

З нашої точки зору, подальший розвиток теорії регіонального розвитку повинен орієнтуватися на забезпечення наукових основ переходу регіонів різного типу та рівня розвитку на постіндустріальні види виробництва. При цьому мають бути насамперед вирішені проблеми трансформації традиційних виробництв, що розміщені переважно у малих та відсталих регіонах, до сучасних підприємств постіндустріального типу. Саме в цих регіонах можлива поява найбільш сприятливих умов для розвитку сучасних видів виробництв. Особлива увага при цьому повинна бути приділена формуванню бізнес-клімату для створення і розвитку малих і середніх підприємств.

У загально-регіональному аспекті потребують розробки методи оцінки значення розміру регіону на здійснення змін у промислових структурах, підвищенні якості вмінь людського капіталу. Як свідчить досвід 288 регіонів Швеції, з цією метою можуть бути успішно використані моделі зростання купівельної спроможності та зайнятості методом найменших квадратів (ОНК).

Аналіз наукових публікацій свідчить про необхідність подальшого розвитку теорії просторової економіки в напрямках пошуку форм і методів розвитку невеликих регіонів на основі постіндустріальних локальних факторів, пов'язаних з урбанізацією економіки [4]. З цих позицій можна очікувати вирішення теоретичних проблем просторового розвитку за межами густонаселених міських районів.

З огляду на завдання проведення регіонального розвитку в Україні насамперед потребують теоретичного осмислення напрямки реформування, що забезпечують розробку антикризового механізму. Він має включати впровадження в політичну та економічну системи країни універсальних цінностей, які вироблені після Другої світової війни і у своїй

основі почерпнуті з європейської культури. Головні з них – верховенство права, економічна і політична конкуренція. При цьому, реформа регіонального розвитку торує, по суті, найкоротший шлях виходу з кризи, зміцнення економічної бази та підвищення конкурентоспроможності регіонів.

Список літератури:

1. Glaesar E.L Growth in cities / [Glaesar E.L., Kallal H.D., Scheinkman J.A., Shleifer A]. – “Journal of Political Economy”, 1992. – №100. – P. 1126 – 1152.
2. Glaesar E.L. Cities, information and economic growth / Glaesar E.L. // Cityscape. – 1994. – №1. – P. 9 – 14.
3. Strategies for Creative Spaces: Lessons Learned [Electronic source] / Evans G., Ford J., Gertler M.S., Tesolin L., Weinstock S. // London Development Agency. – 2006. Mean of access: <http://www.citiesinstitute.org/projects/creative-spaces-strategies-for-creative-cities.cfm>
4. Nordic city regions in the creative class debate – putting the creative class thesis to a test / [Andersen K.V., Hansen H.K., Isaksen A., Raunio M.] – “Industry and Innovation”. 2010. – №17 – P. 215 – 240.

Олександра ЛИННИК

Львівська комерційна академія

ІНФЛЯЦІЙНІ ЕФЕКТИ ЗОВНІШНЬОГО ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Вважається, що помірне збільшення зовнішнього боргу, що супроводжується високою динамікою економічного зростання завдяки продуктивним капіталовкладенням, не сприяє виникненню макроекономічних дисбалансів. Зокрема, продуктивний вклад урядових витрат може значно підвищити продуктивність робочої сили і таким чином призвести до економії витрат фірм настільки, що фіскальний шок знижує інфляцію. В цьому випадку активний центральний банк має можливість для зниження номінальної відсоткової ставки достатньо, щоб знизити реальну ставку, так що приватне споживання зростає [1]. Однак, за умови стрімкого нарощення зовнішньої державної заборгованості зростає ймовірність інфляції, погіршення поточного рахунку та девальвації обмінного курсу, що в сукупності підвищує ризик дефолту [2]. Більше того, відкладання рішення щодо дефолту провокує ситуацію гіперінфляції [3].

Девальвація під тиском зовнішнього боргу має ряд пагубних для економіки наслідків. В особливості, в країні, що розвивається за умови, що значна частка боргу належить уряду або гарантована урядом та номінована в іноземній валюті, девальвація обмінного курсу може призвести до сильного інфляційного тиску [4]. Вплив зростання суми заборгованості на інфляційні очікування лише підсилює цю динаміку.

Уряди у країнах із слабо розвинутим ринком облігацій прибігають до монетизації урядового боргу через продаж облігацій центральному банку. Як результат, емпіричні дослідження знаходять зв'язок між фіскальним дефіцитом та інфляцією у країнах із низьким доходом, але несистематичний зв'язок у країнах із високим доходом [5]. Подібні результати знаходимо у дослідженні К.Рейнхарт та К.Рогоффа, де відсутній причинний зв'язок між інфляцією та державним боргом для групи розвинутих країн (хоча виявлений незначний вплив рівня боргу до ВВП на інфляцію у деяких країнах, наприклад, США). Однак, це не справджується для країн, що розвиваються, де рівень інфляції підвищується разом із зростанням державного боргу [6]. Зовнішній борг є тим менш інфляційним, чим більш розвинуті фінансові ринки [7]. Характерною особливістю цього механізму є те, що напередодні банківської і боргової криз, спровокованих, як наголошують вчені, зростанням внутрішнього кредитування, та виникнення гіперінфляції, композиція боргу зміщується на користь короткострокової заборгованості. Це в свою чергу лише погіршує ситуацію.

В Україні грошова маса у 2014 році зросла на 44,851 млрд. грн., або на 4,9%, – до 953,846 млрд. грн., монетарна база – на 8,5%, або на 26,055 млрд. грн., – до 333,194 млрд. грн. НБУ протягом 2014 року шляхом викупу державних облігацій, перерахування свого прибутку і витрачання валюти з резервів профінансував витрати держбюджету і платежі НАК «Нафтогаз України» на 175 млрд. грн. Наголошувалось, що монетизація держборгу